Pr. dr. Roger-Cristian Safta

Sfintele Taine în ortodoxie. Vindecare și viață în Hristos prin Duhul Sfânt

Roger-Cristian SAFTA

Roger-Cristian SAFTA

SFINTELE TAINE ÎN ORTODOXIE. VINDECARE ȘI VIAȚĂ ÎN HRISTOS PRIN DUHUL SFÂNT

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte
† CALINIC
Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului

Presa Universitară Clujeană **Editura Universitaria**

2024

Referenți științifici:
Pr. prof. univ. dr. Nicolae BRÎNZEA
Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București, Centrul Universitar Pitești, Facultatea de Teologie, Litere, Istorie şi Arte

Pr. conf. univ. dr. Gheorghe GÎRBEA
Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București, Centrul Universitar Pitești, Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte

ISBN 978-606-37-2159-5
ISBN 978-606-14-2038-4

1. Introducere în tematica Sfintelor Taine în ortodoxie

Sfintele Taine, în învățătura ortodoxă, constituie axul central al vieții spirituale și sacramentale, fiind, în același timp, expresia și mijlocul prin care sfințenia se împlinește în viața credincioșilor. Într-o lume marcată de suferință și alienare, Sfintele Taine se oferă ca izvoare de vindecare și viață nouă în Hristos. Ele sunt, în esența lor, întâlniri sacre și tainice cu Dumnezeu, momente în care cerul și pământul se întrepătrund, și în care credincioșii sunt chemați la comuniunea cu Dumnezeu. Această comuniune nu este înțeleasă și nici nu este o abstracție teologică, ci o realitate concretă, resimțită și trăită în adâncul ființei. De aceea, prin Botez suntem înmormântați împreună cu Hristos și înviați la o nouă viață; prin Mirungere, suntem pecetluiți cu darul Duhului Sfânt; prin Euharistie, ne unim în mod real cu Hristos, fiind parte a Trupului Său mistic, Biserica. Fiecare Taină, în particularitatea sa, dezvăluie o parte a misterului mântuirii, conducându-ne pe calea transformării interioare și a sfințirii vieții.

Analiza Sfintelor Taine în tradiția ortodoxă necesită o abordare care transcende simpla enumerare a funcțiilor sau efectelor lor. Este vorba despre o incursiune în adâncimea modului în care acestea revelează și realizează comuniunea dintre Dumnezeu și om, între om și om, între om și creație. Sfintele Taine nu sunt doar puncte de contact cu Dumnezeu, ci și expresii ale unității profunde a întregii creații, reînnoită și

transfigurată în Hristos. Pentru a înțelege pe deplin semnificația Sfintelor Taine în viața Bisericii și a credincioșilor, trebuie să explorăm temelia scripturistică și patristică a învățăturii despre acestea, precum și modul în care sunt înțelese și trăite în practica liturgică și spirituală ortodoxă. Acest demers presupune și o reflecție atentă asupra dimensiunii eshatologice a Tainelor, văzute ca anticipări ale Împărăției lui Dumnezeu, care este deja prezentă și lucrătoare în lume, dar încă nu pe deplin manifestată.

Astfel introducerea în tematica Sfintelor Taine în ortodoxie invită la o călătorie spirituală și intelectuală deopotrivă, care își propune să descopere bogăția teologică și experiențială a acestor mijloace de împărtășire a harului dumnezeiesc, spre vindecare trupească și sufletească și spre desăvârșirea vieții. Sfintele Taine constituie o sursă de vindecare și de viață în Hristos, prin prezența transformatoare a Duhului Sfânt în inima Bisericii și a fiecărui credincios.

De aceea aprofundarea învățăturii despre Sfintele Taine ne cere să ne îndreptăm atenția și către dimensiunea eshatologică a acestor lucrări sfințitoare, pentru a evidenția modul în care ele anticipează și fac prezentă realitatea Împărăției lui Dumnezeu. Această perspectivă ne permite să înțelegem Sfintele Taine nu doar ca puncte de întâlnire temporare cu Dumnezeu, ci ca pe niște ferestre deschise către eternitate, prin care se revelează și se gustă, deja, viața veșnică promisă de Dumnezeu celor credincioși.

În acest sens, Taina Cununiei devine o expresie vie a împărtășirii iubirii dumnezeiești, oglindind comuniunea perfectă și iubirea necondiționată dintre persoanele Sfintei Treimi: „*Dumnezeu este iubire* (1 Ioan 4, 8) nu desemnează atributul sau relația, ci ființa divină. La fel, omul după chipul lui Dumnezeu

este chemat să realizeze iubirea în însăși ființa lui. Ceea ce deslușește expresia: *nu este bine pentru om să fie singur* (Fac. 2, 8) care nu exprimă câtuși de puțin o înduioșare sentimentală, ci conformitatea cea mai precisă față de adevărul lăuntric Sfatului Sfintei Treimi”[1]. Cununia subliniază și sanctifică unitatea dintre bărbat și femeie, proiectându-i pe cei doi într-un orizont eshatologic, unde iubirea lor devine semn și mijlocitor al iubirii divine pentru umanitate. Astfel, această Taină nu numai că sfințește legătura conjugală, ci și o transfigurează, oferind o viziune a comuniunii eterne cu Dumnezeu și între oameni, în Împărăția Sa. De asemenea, considerarea eshatologică a Sfintelor Taine ne îndeamnă să reflectăm la modul în care acestea contribuie la formarea conștiinței creștine cu privire la finalitatea existenței umane și la sensul ultim al creației. Taina Hirotoniei – prin care se transmite harul necesar pentru exercitarea slujirilor eclesiale – evidențiază chemarea la slujire și la martiriu ca aspecte fundamentale ale vieții creștine. Hirotonia nu numai că împuternicește clericii să îndeplinească funcții specifice în cadrul Bisericii, ci și îi înzestrează cu harul necesar pentru a fi martori ai lui Hristos în lume, anticipând astfel împlinirea misiunii Bisericii în istorie și înfăptuirea Împărăției lui Dumnezeu.

Astfel, abordarea eshatologică a Sfintelor Taine ne invită să privim dincolo de experiența imediată a sfințeniei și să recunoaștem modul în care fiecare Taină ne îndreaptă privirea

---

[1] Paul Evdokimov, *Femeia și mântuirea lumii*, Prefața Olivier Clement, Traducerea Gabriela Moldoveanu, Verificarea și îmbunătățirea traducerii Pr. lect. univ. dr. Vasile Răducă, Asociația filantropică medicală creștină Christiana, București, 1995, p. 265.

către viitor, spre împlinirea vieții creștine și spre participarea deplină la viața veșnică de comuniune cu Dumnezeu. Aceasta ne ajută să apreciem nu doar prezența activă a lui Dumnezeu în viața noastră aici și acum, ci și speranța sigură pe care ne-o oferă credința în Hristos pentru viitor.

Teologia ortodoxă a Sfintelor Taine ne face să devenim martori ai modului în care acestea închipuie și întrupează întreaga iconomie a mântuirii, de la Creație până la Eshatologie, îmbrățișând și transfigurând toate aspectele existenței umane. În acest proces se descoperă și aspectul comunitar și eclesial al Sfintelor Taine, care evidențiază Biserica ca pe un spațiu al actualizării tainei Învierii lui Hristos în viața Bisericii. Această dimensiune comunitară a Sfintelor Taine ne amintește că, în Ortodoxie, mântuirea nu este o experiență individuală și individualistă, ci una profund ancorată în viața și trăirea comunității ecleziale: „Tainele nu trebuie definite ca entități în ele însele, fără legătură cu credinciosul, ci ca mijloace prin care se stabilește legătura între Dumnezeu și credincios. Încât dacă Biserica e sacrament sau taină în sensul de uniune realizată între Dumnezeu și totalitatea credincioșilor, tainele ca acte sunt mijloace prin care se extinde și se menține continuu această legătură care constituie ființa Bisericii”[2]. Tainele sunt lucrări care aduc împreună credincioșii într-un act de comuniune și de mărturie, reînnoind și consolidând trupul Bisericii. Prin participarea la Sfintele Taine, fiecare credincios este chemat să

---

[2] Pr. prof. D. Stăniloae, „Din aspectul sacramental al Bisericii”, în: *Studii Teologice*, Seria a II-a, Anul XVIII, Nr. 9-10, noiembrie-decembrie 1966, p. 533.

trăiască și să manifeste unitatea Bisericii, reflectând diversitatea și complementaritatea darurilor fiecărui membru în slujirea comună. „Unitatea Bisericii se realizează în unitatea credinței, a dogmelor, a tradiției, a Sfintelor Taine, a cultului liturgic, a întregii experiențe spirituale a Bisericii. Nimic nu se împlinește într-un loc oarecare al Bisericii, care să nu privească Biserica lui Hristos în totalitatea ei”[3].

Mai mult, reflectarea asupra rolului Sfintelor Taine în viața Bisericii ne conduce spre o înțelegere mai profundă a sacramentalității lumii. Biserica, prin săvârșirea Tainelor, nu doar sfințește anumite momentele ale existenței umane, ci și proclamă și anticipează sfințirea întregii creații: „Universul întreg e chemat să intre în Biserică, să devină Biserică a lui Hristos, spre a fi transformat, după săvârșirea veacurilor, în Împărăția veșnică a lui Dumnezeu”[4]. Acest aspect ne reamintește că Tainele sunt acte prin care Biserica se deschide către lume, îmbrățișându-i pe toți oamenii și întreaga creație în planul său de mântuire și de sfințire. În contextul acestei deschideri către lume, Tainele devin, de asemenea, instrumente ale misiunii Bisericii. Prin predicarea Evangheliei și prin oficierea Sfintelor Taine, Biserica mărturisește și lucrează pentru împărtășirea harului mântuitor al lui Hristos în întreaga omenire. Acest demers misionar este susținut și alimentat de realitatea că, în Taine,

---

[3] Pr. prof. dr. Boris Bobrinskoy, *Taina Bisericii*, Traducere: Vasile Manea, cu un studiu introductiv de Pr. dr. Ioan Bizău, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2002, p. 159.

[4] Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, „Hristologia cosmică după învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul”, în: *Studii Teologice*, Anul XLI (1989), Nr. 4, p. 20.

credincioșii se întâlnesc cu Hristos cel viu, care îi înzestrează și îi trimite să fie „lumină” și „sare” în lume: „Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni. Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei V, 13-16).

Dimensiunea comunitară a Sfintelor Taine în Ortodoxie implică o înțelegere profundă a modului în care acestea reflectă și concretizează însăși natura și scopul Bisericii ca Trup al lui Hristos și ca spațiu al Împărăției lui Dumnezeu deja prezentă, dar încă nu pe deplin manifestată în lume. Tainele sunt lucrări sfințitoare doar ale Bisericii: „acolo unde este Biserica, unde sunt Tainele Sale (ale lui Hristos, *n.n.*)”[5]. În centrul tradiției ortodoxe stă convingerea că Sfintele Taine sunt acte prin care Biserica se realizează ca comunitate a celor „chemați împreună”[6] (ἐκκλησία)

---

[5] Sfântul Ambrozie, „Despre Sfintele Taine, V, 27”, în: Sfântul Ambrozie, *Scrieri*, Partea a doua, *Despre Sfintele Taine*, Traducere, introducere și note de Preot prof. dr. Ene Braniște, *Scrisori*, Traducere și note de Prof. David Popescu, *Imnuri*, Traducere și introducere de Lector Dan Negrescu, în colecția P.S.B. nr. 53, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1994, p. 16.

[6] „Biserica poartă în chip foarte potrivit numele acesta (ἐκκλησία) pentru că ea cheamă și strânge la un loc pe toți oamenii” – Sf. Chiril al Ierusalimului, „Cateheze către cei care au să se lumineze, XVIII, 24”, în: Sfântul Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, Traducere din limba greacă și note de Preotul profesor Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2003, p. 333.

în numele lui Hristos. Prin aceste acte sacramentale, credincioșii sunt chemați la comuniunea cu Dumnezeu și întreolaltă, sunt reînnoiți spiritual și sunt întăriți în unitatea lor reciprocă și cu Dumnezeu. Această unitate nu este una abstractă sau pur spirituală, ci este trăită și exprimată concret în comuniunea de rugăciune, în slujire reciprocă și în mărturia comună.

Teologia ortodoxă învață că Sfintele Taine nu sunt momente izolate de întâlnire cu Dumnezeu, ci sunt în mod real acte comunitare, care revelează și actualizează Biserica ca comuniune în Hristos, prin Duhul Sfânt. Euharistia, în mod particular, este văzută ca sursa și vârful vieții comunitare, în care credincioșii se unesc nu doar între ei, ci și cu Hristos, Care se dăruiește pe Sine pentru viața lumii. Taina euharistică este oficiată în cadrul comunității și pentru comunitate, pentru că viața creștină este constitutiv legată de participarea la viața comunității de credință: „Să ne aducem aminte de sărutările sfinte și de preaînfricoșătoarea îmbrățișare ce ne-am dat-o unul altuia. Aceasta împletește sufletele noastre și face ca noi toți să ajungem un trup, pentru că ne și împărtășim toți dintr-un singur Trup. Să ne topim la un loc într-un singur trup, nu amestecând sufletele unele cu altele, ci prin legătura dragostei. Numai așa vom putea să ne bucurăm cu îndrăzneală de Masa ce ne stă înainte. De-am avea mii și mii de fapte bune, însă dacă ținem ură și avem gând de răzbunare împotriva aproapelui, totul este în zadar și fără folos. Niciuna nu poate aduce rod de mântuire”[7].

[7] Sf. Ioan Gură de Aur, „Omilia I la trădarea lui Iuda, 6”, în: Sfântul Ioan Gură de Aur, *Predici la sărbători împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți*, Ediția a II-a, revizuită și adăugită, Traducere din limba greacă veche de Pr.

Totodată, noțiunea de κοινωνία – *koinonia* (comuniune) implică recunoașterea că Sfintele Taine contribuie la întărirea legăturilor interpersonale dintre membrii Bisericii, promovând o morală a iubirii, a slujirii aproapelui și a responsabilității comune pentru mântuirea fiecărui membru și a întregii creații: „*koinonia* este stabilită prin Botez și susținută de Euharistie. Euharistia este suprema manifestare a *koinoniei*. Prin Euharistie Biserica devine *koinonia*”[8]. Acesta este un aspect fundamental al învățăturii ortodoxe asupra mântuirii, care este înțeleasă nu doar ca o relație individuală cu Dumnezeu, ci ca participare la viața comunității, care este trupul lui Hristos.

Biserica, prin săvârșirea Tainelor, nu doar sfințește diferitele etape ale vieții umane, ci și modelează o cultură a comuniunii, care se opune individualismului și izolării caracteristice multor societăți contemporane. Prin aceasta, Biserica mărturisește și lucrează pentru o lume transfigurată în Hristos și prin Hristos: „Oare prin împărtășirea de Sfântul Lui trup nu vine în noi și trupește Hristos? Deci socotesc că vorbește drept. Căci scrie Pavel că neamurile «sunt împreună-moștenitoare (cu iudeii) și mădulare ale aceluiași trup și împreună-părtașe ale făgăduinței, în Hristos Iisus» (Efes. 3, 6). În ce mod s-au arătat ca un trup? Învrednicindu-se să se împărtășească de binecuvântarea cea tainică (de Sfânta Împărtășanie), s-au făcut un trup cu El, ca și fiecare dintre

---

prof. Dumitru Fecioru, Introducere de Ierom. Policarp Pîrvuloiu, în colecția P.S.B., serie nouă, nr. 14, Editura Basilica, București, 2015, pp. 83-84.

[8] Nicolae Moșoiu, *Taina prezenței lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae*, Editura Paralela 45, 2000, pp. 264-265.

Apostoli. Și pentru care pricină le-a numit mădulare ale lui Hristos, mai bine-zis mădulare ale tuturor celor ale Sale? Fiindcă scrie: «Au nu știți că trupurile voastre sunt mădularele lui Hristos? Luând deci mădularele lui Hristos le voi face mădularele unei desfrânate? Nicidecum!» (I Cor. 6, 15). Dar și Mântuitorul însuși zice: «Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el» (In 6, 56). Din aceasta se poate vedea că Hristos nu spune că va fi în noi numai printr-o relație înțeleasă ca o simțire în noi, ci ca o împărtășire prin fire. Căci așa precum, dacă cineva ar imprima o ceară în altă ceară și le-ar face să se topească împreună prin foc, face din amândouă ceva unic, așa ne unim și noi cu El, prin împărtășirea de trupul lui Hristos și de cinstitul Lui sânge, și El este în noi, și noi în El. Căci nu s-ar putea să fie altfel făcuți vii cei ce obișnuiesc să se corupă, dacă nu s-ar întipări în ei trupește trupul Vieții după fire, adică al Unuia-Născutului”[9].

Astfel, dimensiunea comunitară a Sfintelor Taine, înțeleasă în contextul larg al teologiei și misiunii Bisericii, oferă o înțelegere asupra modului în care viața sacramentală modelează și exprimă identitatea comunității creștine, chemându-i pe toți membrii săi la o participare conștientă și activă în misterul iubirii dumnezeiești. Aceasta ne reamintește că fiecare moment sacramental este o ocazie de reînnoire a

---

[9] Sf. Chiril al Alexandriei, „Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, X, 2”, în: Sfântul Chiril al Alexandriei, *Scrieri*, Partea a patra, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, Traducere, introducere și note de Preotul profesor Dumitru Stăniloae, în colecția P.S.B. nr. 41, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2000, pp. 928-929.

angajamentului nostru față de Dumnezeu și față de ceilalți, într-o călătorie comună spre deplinătatea vieții în Hristos.

Explorarea dimensiunii misionare a Sfintelor Taine aduce în discuție modul în care viața sacramentală a Bisericii nu numai că modelează comunitatea de credință, dar și cum aceasta este chemată să comunice și să mărturisească credința în lume. Această abordare teologică nu se limitează la o perspectivă individualistă sau exclusiv comunitară, ci recunoaște și valorizează rolul Sfintelor Taine în mărturisirea și extinderea Împărăției lui Dumnezeu în lume, implicându-se activ în mărturia creștină și în dialogul cu societatea contemporană.

Teologia ortodoxă învață că Sfintele Taine sunt acte de mărturisire a prezenței vii a lui Dumnezeu în istorie și de participare a Bisericii la lucrarea de mântuire a lumii începută în Hristos. Prin oficierea Sfintelor Taine, Biserica nu doar experimentează comuniunea cu Dumnezeu și între membrii săi, ci devine și un semn vizibil al prezenței Împărăției lui Dumnezeu în lume, chemând pe toți oamenii la viața nouă în Hristos.

Această dimensiune misionară a Sfintelor Taine se manifestă în mai multe moduri. În primul rând, prin oficierea Tainelor, Biserica mărturisește universalitatea chemării la mântuire. Fiecare Taină, săvârșită în numele lui Hristos și prin lucrarea Duhului Sfânt, este o invitație adresată întregii umanități de a participa la viața în Hristos. Aceasta înseamnă că Sfintele Taine nu sunt închise în sine, ci sunt deschise către lume, reprezentând puncte de întâlnire între Biserica și lume, între sacru și profan.

În al doilea rând, Sfintele Taine sunt expresia și mijlocul prin care Biserica realizează și extinde lucrarea de mântuire în

lume. Prin Botez, de exemplu, Biserica primește noi membri, integrându-i în Trupul lui Hristos. Prin Euharistie, credincioșii se împărtășesc cu Trupul și Sângele lui Hristos, fiind înzestrați cu puterea de a trăi și de a mărturisi credința în lume. Fiecare Taină, astfel, contribuie la formarea și la întărirea mărturisitorilor lui Hristos.

În al treilea rând, Sfintele Taine întăresc vocația misionară a Bisericii de a fi instrumentul prin care Dumnezeu reînnoiește întreg cosmosul. Prin participarea la Sfintele Taine, credincioșii sunt trimiși în lume ca mărturisitori ai Evangheliei, având misiunea de a vesti iubirea și mila lui Dumnezeu, de a lupta pentru dreptate și pace, și de a contribui la vindecarea și la transformarea societății.

Astfel, dimensiunea misionară a Sfintelor Taine reflectă faptul că Biserica nu este o entitate auto-suficientă sau îndreptată spre sine, ci este chemată să slujească lumii și să participe activ la lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu. Prin Sfintele Taine, Biserica oferă o mărturie vie a vieții noi în Hristos. Aceasta este chemarea și misiunea fundamentală a Bisericii: de a fi lumină pentru lume și de a aduce toată creația la cunoașterea și la comuniunea cu Dumnezeu în Hristos, prin puterea și lucrarea Duhului Sfânt.

Teologia ortodoxă precizează și dimensiunea eclezială a Sfintelor Taine, prin care se exprimă și se trăiește misterul Bisericii ca Trup al lui Hristos și ca manifestare a Împărăției lui Dumnezeu în lume. Această dimensiune subliniază nu doar natura sacramentală a Bisericii, în care Sfintele Taine sunt mijloace prin care se comunică harul divin, dar și rolul Bisericii ca spațiu comunitar în care credința este trăită și mărturisită în comuniune. Sfintele Taine sunt văzute ca întâlniri cu Dumnezeu,

în care credincioșii primesc harul divin în moduri concrete și personale. Această întâlnire este posibilă prin lucrarea Duhului Sfânt, care transformă elementele materiale ale Tainelor în mijloace ale harului dumnezeiesc. În acest sens, Tainele sunt expresia iubirii lui Dumnezeu pentru om și a dorinței Sale de a intra în comuniune cu fiecare persoană.

Sfintele Taine sunt legate de opera răscumpărătoare al lui Hristos – Pătimirile, Moartea, Învierea și Înălțarea Sa – care este întrupată și actualizată în viața Bisericii. Fiecare Taină este o participare la acest mister al Învierii, o actualizare a lucrării de mântuire realizată de Hristos. Prin aceasta, Biserica devine locul în care moartea și învierea lui Hristos sunt făcute prezente și eficace pentru credincioși, modelându-le viața și experiența duhovnicească. Biserica este Trupul lui Hristos și, ca atare, viața ei este profund sacramentală. Tainele sunt modul prin care Biserica se reînnoiește continuu și își exprimă unitatea cu Hristos, Capul său. „Taina Bisericii nu e despărțită de Taina lui Hristos și nici Taina lui Hristos, de Taina Bisericii, odată ce Biserica nu e decât extensiunea Tainei lui Hristos, și Taina lui Hristos nu stă, de la Cincizecime, desfăcută de Taina Bisericii și odată ce Taina lui Hristos nu a luat ființă decât pentru a se extinde în Taina Bisericii. Aceste două Taine pot fi distinse teoretic, dar nu despărțite în realitate. Hristos e Capul real, sau ipostasul fundamental al Bisericii, pe care o constituie și o suspine imprimând continuu viața Lui în ea, sau în mădularele ei, ținute unite între ele si cu El”[10].

---

[10] Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997, p. 11.

Prin participarea la Sfintele Taine, credincioșii devin părtași la viața lui Hristos și contribuie la manifestarea Bisericii ca Trup al Lui în lume. Acest aspect eclesial evidențiază comuniunea credincioșilor nu doar între ei, dar și cu Hristos, fundamentul și izvorul vieții bisericești.

Dimensiunea eclezială a Sfintelor Taine scoate în evidență, de asemenea, responsabilitatea comunitară și slujirea reciprocă ca elemente ale vieții bisericești. Tainele sunt celebrări comunitare care necesită participarea activă a credincioșilor, nu doar ca destinatari ai harului, ci ca membri ai unui corp eclesial care sunt chemați să slujească unii altora și lumii. Acest aspect al slujirii reciproce și al responsabilității comune accentuează înțelegerea Bisericii ca comuniune și ca spațiu al slujirii în lume.

Roger-Cristian Safta - absolvent al studiilor universitare de licență și master în Teologie la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfânta Muceniță Filoteia" a Universității din Pitești în 2000, respectiv 2002, și al studiilor universitare de doctorat în Teologie în cadrul Universității din București în 2013. În prezent lector univ. dr. la Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte din cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie Politehnica București, Centrul Universitar Pitești. A publicat mai multe lucrări de specialitate în reviste sau volume ale unor manifestări științifice.

ISBN: 978-606-37-2159-5
ISBN: 978-606-14-2038-4